

۲۰۲۱.۰۹.۰۹

بستارگان آسمان ادب جارس

گردآورنده:

فائزه حبابی

سرشناسه: حبیبی، فائزه ۱۳۶۴ -
عنوان و نام پدیدآور: ستارگان ادب پارس / گردآورنده: فائزه حبیبی
مشخصات نشر: تهران: آوای مهدیس، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۹۶۰ ص
شابک: 978-600-7399-68-2
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
موضوع: ادبیات فارسی -- تاریخ و نقد
موضوع: Persian Literature--History and criticism
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ س ۲ ح ۲ / PIR۳۳۷۵
ده‌بندی دیوینی: ۰/۶۲۸

انتشارات آوای مهدیس

نام کتاب: ستارگان آسمان ادب پارس

گردآورنده: فائزه حبیبی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: منیر علیزاده

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

تیراژ: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۱۴۴۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۳۹۹-۶۸-۲

آدرس: خ انقلاب - خ ژاندارم‌ری - بین فخرآزی و دانشگاه، پ ۶۳ واحد ۱
تلفن: ۸-۶۶۴۷۶۵۷۶ همراه: ۰۹۱۲۱۰۰۹۵۲۰

فهرست مندرجات

پیشگفتار	۳۵	منجیک	۵۳
وضع عمومی زبان و ادب فارسی	۳۷	کسایی	۵۳
در قرن چهارم و نیمه اول پنجم	۳۷	عسجدی	۵۴
خصوصیات شعر فارسی	۳۸	فرخی سیستانی	۵۴
در قرن چهارم و نیمه اول پنجم	۳۹	منصری	۵۵
انواع شعر پارسی و موضوعات آن	۴۱	منجایی	۵۷
بزرگان پارسی‌گوی (قرن چهارم تا نیمه نخست قرن پنجم)	۴۵	منوچهری	۵۸
نظم	۴۵	فردوسی	۶۰
نثر پارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم	۴۵	رودکی	۶۷
شهادت بلخی	۴۷	ابوالمؤید بلخی	۷۱
از آثار موجود نثر پارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم	۴۷	یوشکور بلخی	۷۱
رساله در احکام فقه حنفی	۴۹	مقدمه شاهنامه ابومنصوری	۷۱
عجایب الیدان	۵۱	تاریخ بلخی	۷۱
تاریخ بلخی	۵۲		

ترجمه تفسیر طبری	۷۲ عباد	۷۷
کتاب البارع	۷۲ ابوبکر محمد بن عباس خوارزمی	۷۸
تفسیر قرآن	۷۲ احمد بن حسین همدانی	۷۸
هدایة المتعلمین فی الطب	۷۲ شمس‌المعالی قابوس بن وشمگیر بن	
حدود العالم من المشرق الى المغرب	۷۲ زیار دیلمی	۷۸
نورالعلوم	۷۳ ابونصر محمد بن عبدالجبار عبتی	۷۸
الابنیه عن حقائق الادویه	۷۳ ابو منصور عبدالملک بن محمد شعالی	
دانشنامه علانی	۷۳ یشابوری	۷۹
رساله تبصر	۷۳ ابو حیان توحیدی	۷۹
شرح تعرفت بانوار البیدین و فضیحه	ابوالفرج علی بن الحسین الاصفهانی	۷۹
المدعین	۷۴ ابوهلال العسکری	۸۰
التفهیم لاوائل صناعه التجهیم	۷۴ حمزه بن الحسن الصفهانی	۸۰
ترجمه و شرح رساله حی به بن سلطان	۷۴ ابوعلی مسکویه	۸۰
شش فصل و رساله استخراج	۷۱ ناریی	۸۰
تاریخ سیستان	۷۵ وضع عمومی زبان و ادبیات فارسی از	
کشف المحجوب	۷۵ میانه قرن پنجم تا اوایل قرن هفتم	۸۱
رساله ابونصر مشکان	۷۵ انواع شعر ارس و خصوصیات آن	۸۲
زین الاخبار	۷۶ شاعران بزرگ پارسی گوی میانه قرن پنجم	
قصص الانبیاء	۷۶ تا اوایل قرن هفتم هجری	۸۷
ریاضیات دانشنامه علایی	۷۶ فخرالدین اسعد گرگانی	۸۷
ابن العمید ابوالفضل محمد بن حسین	۷۷ اسدی طوسی	۸۹
صاحب کافی ابوالقاسم اسمعیل بن	ازرقی	۹۰

قطران	۹۱	ابیاتی از آغاز مخزن الاسرار:	۱۲۰
ناصر خسرو	۹۲	مهستی گنجوی (گنجه‌ای)	۱۲۴
مسعود سعد	۹۵	شرفنامه	۱۲۵
مختاری	۹۶	اقبالنامه	۱۲۵
معزی	۹۷	نثر پارسی از میانه قرن پنجم تا اوایل قرن	
خیام	۱۰۰	هفتم هجری	۱۲۷
عمیق	۱۰۱	سبک نثر پارسی	۱۲۷
سنایی	۱۰۳	نثرنویسان میانه قرن پنجم تا اوایل هفتم	
رشیدالدین و طواط	۱۰۵	هجری	۱۲۹
ادیب صابر	۱۰۶	ابوالفضل بیهقی	۱۲۹
جَبَلی	۱۰۷	هجری	۱۳۰
انوری	۱۰۸	صابر بن وشمگیر	۱۳۰
قوامی رازی	۱۰۹	خواجه نظام الدین	۱۳۰
اثیر اخسیکتی	۱۰۹	خواجه عبدالله انصاری	۱۳۲
مجیر بیلقانی	۱۱۰	محمد غزالی	۱۳۲
جمال‌الدین اصفهانی	۱۱۱	ابن بلخی	۱۳۴
ظهیر فاریابی	۱۱۲	احمد غزالی	۱۳۴
فلکی شروانی	۱۱۳	ابوالمعالی نصر الله منشی	۱۳۵
کمال‌الدین اسماعیل	۱۱۴	حمیدالدین بلخی	۱۳۶
خاقانی	۱۱۵	نظامی عروضی	۱۳۶
عطار نیشابوری	۱۱۷	بدیع جوینی	۱۳۷
نظامی	۱۱۹	بهاء‌الدین بغدادی	۱۳۷

محمد بن منور	۱۳۸	سهروردی	۱۴۸
ظهیری	۱۳۸	شعر پارسی در قرون هفتم و هشتم	
وراوینی	۱۳۹ هجری		۱۵۱
راوندی	۱۴۰	قالب های شعری	۱۵۱
ناصح بن ظفر	۱۴۱	شعر مدحی و قصیده	۱۵۱
فضل الدیم کرمانی	۱۴۲	غزل	۱۵۱
مسر فیس	۱۴۳	منظومه های حماسی	۱۵۲
موفی	۱۴۴	داستان سرایی	۱۵۲
جوامع الحکایات و لوامع الروایات	۱۴۴	منظومه های عرفانی	۱۵۲
لباب الباب	۱۴۴	شعر انتقادی	۱۵۳
ترجمه الفرج بعد الشرح	۱۴۵	ساقی نامه	۱۵۳
عین القضات	۱۴۵	شعرهایی دینی	۱۵۳
یزدان شناخت	۱۴۶	شعر مصنوع	۱۵۴
رساله جمالی	۱۴۶	ده تاریخ	۱۵۴
تمهیدات یازیده الحقایق	۱۴۶	بدینی	۱۵۴
شاعران پارسی، تازگوی قرن پنجم تا		شاعران پارسی نو در دو قرون هفتم و	
اوایل هفتم	۱۴۷ هفتم		۱۵۵
الباخرزی	۱۴۷	سراجی سگری	۱۵۵
خطیب تبریزی	۱۴۷	نظام اصفهانی	۱۵۶
طغرانی	۱۴۷	اثیر اومانی	۱۵۷
انوشروان بن خالد	۱۴۸	کیکاوس رازی	۱۵۷
الایوردی	۱۴۸	قانعی طوسی	۱۵۸

۱۸۶	عربشاہ	۱۶۰	مجد ہنگر
۱۸۷	ابن نصح	۱۶۱	عراقی
۱۸۸	کمال خجندی	۱۶۳	سیف فرغانی
۱۸۹	مولوی	۱۶۴	سراج قمری
۱۹۴	سعدی	۱۶۵	سلطان ولد
۱۹۶	بوستان یا سعدی نامہ	۱۶۶	ہمام تبریزی
۱۹۶	گلستان	۱۶۷	نزاری فہرستان
۱۹۸	حافظ	۱۶۸	امیر حسینی
۲۰۱	شاہ شجاع	۱۶۹	شیخ محمود شبستری
۲۰۱	شمس الدین کاشانی	۱۷۰	امیر خسرو دہلوی
۲۰۲	رکن دعویدار	۱۷۲	علاء الدولہ سمنانی
۲۰۲	سحاب مہمرد	۱۷۳	حسن دہلوی
۲۰۳	فرید آخوند	۱۷۴	اوحدی
۲۰۴	افضل الدین گمانی	۱۷۵	بدر چاچی
۲۰۵	نجیب جرفادقانی	۱۷۶	امین بلیانی
۲۰۵	سید ذوالفقار	۱۷۷	خواجوی کرمانی
۲۰۵	امامی	۱۷۹	رکن صاین
۲۰۶	بدر جاجر می	۱۸۰	ابن یمین
۲۰۷	ناصر بچہ بی	۱۸۱	عبید زاکانی
۲۰۸	عماد لر	۱۸۳	عماد فقیہ
۲۰۸	پادشاہ خاتون	۱۸۴	سلمان ساوجی
۲۰۸	ناصر سیواسی	۱۸۵	جہان خاتون

۲۱۸.....	محمد شیرین مغربی	۲۰۹.....	پور بهای جامی
۲۱۰.....	نثر پارسی در دو قرن هفتم و هشتم هجری	۲۱۱ قمری.....	حسن کاشی
۲۲۱.....	پارسی نویسان قرن هفتم و هشتم	۲۱۲.....	حسن متکلم
۲۲۲.....	صدرالدین حسن	۲۱۲.....	جلال عضد
۲۲۲.....	علی بن حامد	۲۱۳.....	ناصر بخارایی
۲۲۲.....	مبارکشاه	۲۱۳.....	عطار تبریزی
۲۲۳.....	منهاج سراج	۲۱۳.....	جلال ط
۲۲۳.....	شمس تبریزی	۲۱۴.....	مظفر خوافی
۲۲۴.....	محمد زیدری	۲۱۴.....	میر کرمانی
۲۲۵.....	مؤیدالدین خوارزمی	۲۱۴.....	معین جوینی
۲۲۵.....	نجم الدین رازی	۲۱۶.....	برهان بلخی
۲۲۶.....	عراقی	۲۱۶.....	جنید شیرازی
۲۲۶.....	نصیرالدین طوسی	۲۱۶.....	شیخ کجج تبریزی
۲۲۷.....	جلال الدین بلخی	۲۱۶.....	جلال عکاشه
۲۲۸.....	عطا	۲۱۷.....	ابن معین
۲۲۹.....	ابن بی بی	۲۱۷.....	روح عطار
۲۲۹.....	سعدی	۲۱۷.....	جلال عتیقی
۲۳۰.....	سراج الدین ارموی	۲۱۷.....	عطار همدانی
۲۳۰.....	عزیز نسفی	۲۱۸.....	سعد بهاء
۲۳۰.....	قطب الدین شیرازی	۲۱۸.....	بهاء الدین ساوجی
۲۳۱.....	ابوالقاسم کاشانی	۲۱۸.....	ابن عماد

۲۳۹	قاضی بیضاوی	۲۳۱	دہستانی مؤیدی
۲۳۹	صدر	۲۳۲	ناصر منشی
۲۴۰	علاء منجم	۲۳۲	رشید الدین فضل اللہ
۲۴۰	سیفی ہروی	۲۳۳	شرف الدین قزوینی
۲۴۰	ہندوشاہ	۲۳۴	وصاف الحضرة
۲۴۰	شبانکاری	۲۳۴	ابوالمفاخر باجوری
۲۴۰	فریدون سپہسالار	۲۳۴	عزالدین محمود دہلوی
۲۴۱	کریم آقسرائی	۲۳۵	فخر بنائکی
۲۴۱	امیر حسینی	۲۳۵	معین الدین جوینی
۲۴۱	محمود شبستری	۲۳۵	عبید زاکانی
۲۴۱	شمس الدین آملی	۲۳۵	حمد اللہ مستوفی
۲۴۱	میر راز	۲۳۶	افلاکی
۲۴۲	علاء الدین سنائی	۲۳۶	محمود بن عثمان
۲۴۲	ضیاء برنی	۲۳۷	ضیاء نخشی
۲۴۲	شمس فخری	۲۳۷	معین الدین یزدی
۲۴۲	میر سید علی ہمدانی	۲۳۷	شمس منشی
۲۴۳	اسمعیل بن محمد تبریزی	۲۳۸	ابن ابی الخیر زرکوب
۲۴۳	میر خُرد	۲۳۸	عین ماہرو
۲۴۳	قطان غزنوی	۲۳۸	شرف الدین رامی
۲۴۳	اولیاء اللہ آملی	۲۳۹	عبدالسلام فارسی
۲۴۳	شمش الدین دنیسری	۲۳۹	محقق ترمذی
۲۴۳	طاہر بن محمد خانقاہی	۲۳۹	عبد اللہ حسینی بلخی

۲۵۹	شرف	۲۴۴	نصیرالدین سیواسی
۲۵۹	امیر شاهی	۲۴۴	بدر نخشبی
۲۶۰	ابن حسام	۲۴۴	شهاب‌الدین ابوسعید کرمانی
۲۶۱	آذری	۲۴۴	مجد خوافی
۲۶۳	داعی	۲۴۴	شرف‌الدین ابراهیم
۲۶۴	قبولی	۲۴۴	نجم‌الدین محمود
۲۶۴	آصفی	۲۴۵	عبدالجلیل یزدی
۲۶۵	امیر همایون	۲۴۵	حسین بن محمد حسینی علوی
۲۶۶	حسن شاد هروی	۲۴۵	شمس ساج
۲۶۶	فانی		شعر پارسی در قرن نهم و آغاز قرن دهم
۲۶۸	مکتبی	۲۴۷	هجری
۲۶۹	فغانی		شاعران پارسی‌گوی ایران قرن هشتم تا
۲۷۰	امیدی	۲۴۹	اوایل قرن دهم هجری
۲۷۱	هلالی	۲۴۹	لطف‌الله نیشابوری
۲۷۱	می	۲۵۰	رستم خوریانی
۲۷۳	بنایی	۲۵۱	نعمه‌الله ولی
۲۷۵	هاتفی	۲۵۲	کاتبی
۲۷۶	اهلی شیرازی	۲۵۳	بُسخق اطعمه
۲۷۶	فیضی قربتی	۲۵۵	قاسم انوار
۲۷۷	أنسی جُنابدی	۲۵۶	برندقد خجندی
۲۷۷	جمالی اردستانی	۲۵۷	عصمت بخاری
۲۷۷	اسیری لاهیجی	۲۵۸	مسیحی فوشنجی

۲۸۶	عمادالدین محمود	۲۷۷	اهلی ترشیزی
۲۸۸	کمالالدین عبدالرزاق	۲۷۷	بساطی سمرقندی
۲۸۸	جامی	۲۷۷	خیالی بخاری
۲۸۹	میرخواند	۲۷۸	رشید اسفراینی
۲۹۰	کاشفی	۲۷۸	عارفی هروی
۲۹۱	حسینی	۲۷۸	طوسی
۲۹۱	لاهیجی	۲۷۸	فتاحی نیشابوری
۲۹۲	معینالدین اسفزاری	۲۷۸	زاهدی
۲۹۲	فضل الله بن روز بهان	۲۷۹	عیشی هروی
۲۹۳	دولت‌شاه	۲۷۹	عیشی شیرازی
۲۹۳	صفی	۲۷۹	نظام‌الستر آبادی
۲۹۴	میرزا		نثر فارسی از آغاز قرن نهم تا اوایل قرن دهم هجری
	شعر پارسی از نخستین سال‌های قرن دهم	۲۸۱	
۲۹۷	میری	۲۸۱	نظام‌شامی
	شیوه سخن‌پردازی و ویژگی شعر عهد	۲۸۲	معین‌الدین نظنزی
۳۰۱	صفوی	۲۸۲	خواجه محمد پارسا
۳۰۴	موضوعات شعری و انواع آن	۲۸۳	شرف‌الدین علی یزدی
۳۰۴	حماسه‌های تاریخی	۲۸۳	حافظ ابرو
۳۰۴	حماسه‌های دینی	۲۸۴	صاین‌الدین علی ترکه
۳۰۴	داستان‌سرایی	۲۸۵	کمال‌الدین خوارزمی
۳۰۴	غزل‌سرایی	۲۸۵	فصیح خوانی
۳۰۵	قصیده‌گویی و مدیحه‌سرایی	۲۸۶	افضل‌الدین شرکه

۳۲۵.....	عرفی شیرازی	۳۰۵.....	منظومه‌های حکمی و عرفانی
۳۲۶.....	فیض فیاضی	۳۰۶.....	ساقی‌نامه‌ها
۳۲۷.....	سحابی استر آبادی	۳۰۶.....	منقبت و مرثیه
۳۲۸.....	نوعی حَبُوشانی		معما و ماده تاریخی و هجو و هزل و
۳۲۹.....	نظیری نیشابوری	۳۰۶.....	طنز
۳۳۰.....	جعفر قزوینی	۳۰۶.....	شهر آشوب و شهرانگیز
۳۳۲.....	سنجر کاشانی		اعران پارسی‌گوی قرن دهم تا میانه قرن
۳۳۲.....	شکیبی اصفهانی	۳۰۷.....	دوازدهم - حری
۳۳۳.....	شانی تکلو	۳۰۷.....	له انی شیرازی
۳۳۴.....	ملک قمی	۳۰۸.....	پرتوی سیراز
۳۳۵.....	فرستی جوشقانی	۳۰۹.....	شاه طاهر دکنی
۳۳۶.....	زلالی خوانساری	۳۱۰.....	شرف جهان قزوینی
۳۳۷.....	ظهوری تُرشیزی	۳۱۱.....	ضمیری اصفهانی
۳۳۹.....	عارف ایگی	۳۱۲.....	غزالی مشهدی
۳۴۰.....	سیات گیلانی	۳۱۴.....	قاسمی گنابادی
۳۴۰.....	نقار رندی	۳۱۶.....	میلی هروی
۳۴۱.....	صوفی اسیر	۳۱۷.....	عبدی بیگ نویدی
۳۴۲.....	شیخ بهایی	۳۱۸.....	کاهلی کابلی
۳۴۶.....	طالب آملی	۳۱۹.....	وحشی بافقی
۳۴۷.....	رضی آرتیمانی	۳۲۱.....	ثنایی مشهدی
۳۴۸.....	شفایی اصفهانی	۳۲۲.....	محتشم کاشانی
۳۴۹.....	نفعی رومی	۳۲۴.....	ولی دشت بیاضی

۳۷۳	آفرین لاہوری	۳۵۰	شاہد پور تھانی
۳۷۴	غنیمت پنجابی	۳۵۱	روح الامین اصفہانی
۳۷۵	فدایی شیرازی	۳۵۲	قصیحی ہروی
۳۷۵	نصیبی گیلانی	۳۵۴	مشرقی مشہدی
۳۷۶	شریف تبریزی	۳۵۵	قدسی مشہدی
۳۷۷	فضولی بغدادی	۳۵۶	سلیم تھانی
۳۷۸	اشکی	۳۵۷	کلم کاشانی
۳۷۸	پدری کشمیری	۳۵۸	الہی اسد آبادی
۳۸۰	ہجری قمری	۳۵۹	مسیح کاشانی
۳۸۱	قاسم اردستانی	۳۶۰	اسیر شہرستانی
۳۸۱	رسالان طوسی	۳۶۱	فیاض لاہیجی
۳۸۲	جغنی	۳۶۲	غنی کشمیری
۳۸۳	نوری اصفہانی	۳۶۳	شیدایی فتح پوری
۳۸۴	قراری گیلانی	۳۶۴	صائب تبریزی
۳۸۴	اقدس مشہدی	۳۶۶	سالک قزوینی
۳۸۵	منصف اصفہانی	۳۶۷	واعظ قزوینی
۳۸۶	وحشی جوشقانی	۳۶۷	بینش کشمیری
۳۸۶	رفیع خراسانی	۳۶۸	شوکت بخاری
۳۸۷	انیسی شاملو	۳۶۹	ناصر علی سرہندی
۳۸۸	کوثری ہمدانی	۳۷۰	وحید قزوینی
۳۸۹	امانی	۳۷۱	بیدل عظیم آبادی
۳۸۹	محو ہمدانی	۳۷۳	ثابت آلہ آبادی

۴۰۸.....	ذبیحی یزدی.....	۳۹۰.....	زمانی یزدی.....
۴۰۸.....	ناظم هروی.....	۳۹۰.....	رفیع کاشانی.....
۴۰۹.....	عزتی شیرازی.....	۳۹۱.....	عتابی تکلوی.....
۴۱۰.....	زمزی کاشانی.....	۳۹۲.....	کامل جهرمی.....
۴۱۰.....	عرشی دهلوی.....	۳۹۳.....	صفی اصفهانی.....
۴۱۱.....	مجدوب تبریزی.....	۳۹۳.....	نظام دستغیب.....
۴۱۲.....	راقم مشهدی.....	۳۹۴.....	نورگیلانی.....
۴۱۳.....	نورس دماوندی.....	۳۹۶.....	نصیران مدانی.....
۴۱۴.....	عظیمای نیشابوری.....	۳۹۶.....	مرتضی جردی.....
۴۱۴.....	جویای تبریزی.....	۳۹۷.....	ضیاء اصفهانی.....
۴۱۵.....	آثر شیرازی.....	۳۹۸.....	غیاثای شیرازی.....
۴۱۶.....	عالی شیرازی.....	۳۹۹.....	حسن خان شاملو.....
۴۱۷.....	مخلص کاشانی.....	۴۰۰.....	نویدی اصفهانی.....
۴۱۸.....	عالی نیشابوری.....	۴۰۰.....	آوجی نظنری.....
۴۱۸.....	مهر شیرازی.....	۴۰۱.....	قاسم مشهدی.....
۴۱۹.....	امر مدانی.....	۴۰۱.....	اظهري.....
۴۲۰.....	میر نجات اصفهانی.....	۴۰۲.....	حکیم حاذق.....
۴۲۵.....	انواع آثار منشور.....	۴۰۳.....	سالک یزدی.....
۴۲۷.....	حکیم الدین ادریس.....	۴۰۴.....	صیدی تهرانی.....
۴۲۷.....	میر جمال حسینی.....	۴۰۵.....	سرمد کاشانی.....
۴۲۸.....	حسن بن روز بهان.....	۴۰۵.....	احسن تربیتی.....
۴۲۸.....	قاضی اختیار.....	۴۰۷.....	فوجی نیشابوری.....

قاضی احمد غفاری	۴۲۸	قاضی نور اللہ	۴۳۹
این کمال پاشا	۴۲۹	محمد قاسم فرشتہ	۴۴۰
واصفی ہروی	۴۲۹	میر تقی الدین ذکری	۴۴۰
شاہ طاہر دکنی	۴۳۰	طرزی	۴۴۱
امیر محمود	۴۳۰	ملک شاہ حسین سیستانی	۴۴۱
میر یحیی قزلباشی و پسرش میر علاء	۴۳۰	میر تقی اوحدی	۴۴۱
الدولہ کامی	۴۳۰	عبدالنبی فخر الزمانی	۴۴۲
مظفر بین محمد فایہ	۴۳۱	عبدالباقی نہاوندی	۴۴۳
حکیم شاہ محمد قزوینی	۴۳۱	اسکندربیک	۴۴۳
فخری ہروی	۴۳۲	منیر لاهوری	۴۴۴
خورشاہ	۴۳۳	سیرزا صادق مینا	۴۴۴
سامی	۴۳۳	عزیزتہ اللہ کنبو	۴۴۴
مصلح الدین لاری انصاری	۴۳۳	جلالای طہلبانی	۴۴۵
حسن بیگ روملو	۴۳۴	دارا شکر	۴۴۵
ملا فتح اللہ کاشانی	۴۳۵	طفرا	۴۴۶
قاضی میر احمد قمی	۴۳۵	محمد مفید مستوفی	۴۴۷
وقوعی نیشابوری	۴۳۶	نصر آبادی	۴۴۷
نظام الدین ہروی	۴۳۷	والہ داغستانی	۴۴۸
امین احمد	۴۳۷	ممتاز فراہی	۴۴۸
شرفخان بدلیسی	۴۳۷	میرزا مہدی خان منشی	۴۴۹
ابوالفضل علّامی	۴۳۸	میر داماد	۴۴۹
عبدالحق حقّی	۴۳۹	میر فدرسکی	۴۴۹

۴۶۶.....	قاجار و نثر دوره مشروطه	۴۵۰.....	ملاصدرا.....
۴۶۷.....	نثر معاصر (دوره پهلوی)	۴۵۳.....	سیری در ادبیات فارسی قرن دوازده تا
۴۷۱.....	«شاعران برجسته قرن سیزدهم و قرن	۴۵۳.....	چهاردهم «دوره معاصر»
۴۷۱.....	نگاهی اجمالی به دوران پرفراز و نشیب چهارده»	۴۵۳.....	تاریخ ایران از افشار تا پهلوی
۴۷۱.....	یغمای جندقی	۴۵۳.....	نگاهی به ادبیات ایران از قرن نهم تا
۴۷۲.....	صبا	۴۵۵.....	دوازدهم هجری
۴۷۴.....	نشاط	۴۵۵.....	دوره فترت
۴۷۵.....	سحاب	۴۵۷.....	نیمه دوم قرن دوازدهم هجری و پیشقدمان
۴۷۶.....	مجمر	۴۵۷.....	نهضت ادبی
۴۷۶.....	وصال شیرازی	۴۵۷.....	اوضاع نظم از نیمه دوم قرن دوازدهم تا
۴۷۸.....	شهاب اصفهانی	۴۵۷.....	چهاردهم
۴۷۸.....	فروغی	۴۵۸.....	انجمن نشاط
۴۸۰.....	سروش	۴۵۸.....	انجمن خاقان
۴۸۱.....	قآنی	۴۵۹.....	نهضت بازگشت
۴۸۴.....	سجاد خان ملک الشعراء	۴۶۱.....	بیداری و تجدّد «شعر دوره
۴۸۵.....	نزه الین	۴۶۱.....	مشروطه»
۴۸۷.....	شیبانی	۴۶۳.....	شعر نو
۴۹۰.....	صفا	۴۶۴.....	شیوه‌های شعر نو
۴۹۲.....	نعیم	۴۶۵.....	نثر فارسی از میانه قرن دوازدهم تا قرن
۴۹۲.....	شوریده	۴۶۵.....	چهاردهم
۴۹۳.....	ادیب نیشابوری	۴۶۵.....	دوره فترت
۴۹۴.....	ادیب الممالک فراهانی		

«قلم زبان خداست، قلم امانت آدم است»

قلم و دیعة عشق است،

هر کسی را تو تمی است

و قلم تو تم من است

و قلم تو تم ماست....»

«دکتر شریعتی»

بیشگفتار

مَنّت خدای مَنّان و سبحان را، که توفیق و لیاقت به این بنده کمینه عنایت کرد تا بتوانم با اندک بضاعت و توانایی خود سهم بسیار بسازم اندکی در شناساندن فرهنگ و ادب و هنر والای سرزمینم و نیز شناساندن بزرگ مردانی را که از دیرباز تا به امروز با در دست گرفتن قلم، و با بهره گیری از تخیل و دانش و جمع نمود در راستای هر چه درخشان تر کردن ادب و فرهنگ این سرزمین کوشیدند، را داشته باشم.

در این کتاب سعی بر این شد تا با استفاده از معتبرترین منابع و مراجع اساتید بزرگ ادب فارسی، دوستان عزیز را با زندگی نامه هر چند مختصر شاعران و نویسندگان و سخنوران نامی ایران آشنا کنیم. و نیز سعی شد تا جهت آشنایی بیشتر، در ابتدا مختصری از اوضاع تاریخ و ادبیات اعصار کهن را شرح دهیم و به موضوعات ادبی (نظم و نثر) آن دوران و حتی دوره معاصر بپردازیم. تا درک هر چه بیشتری از آنچه بر تاریخ ادبیات ایران گذشته، برای خوانندگان عزیز ایجاد شود.

در شرح احوال و زندگی شاعران و نویسندگان کهن ایران زمین، که بیشترین بهره را از منبع ارزشمند و گرانمایه، تاریخ ادبیات ایران (دکتر صفای)، تلخیص دکتر ترابی بردم، سعی شد تا شرحی بسیار مختصرتر از آنچه این مؤلف و ادیب مُبرز از بزرگان ادب به رشته تحریر درآورده بودند، بنویسم. اما همچنین سعی کردم شرح احوال بیشتر آن

بزرگان را ذکر کنم تا حتی المقدور کتابی جامع ارائه گردد که خوانندگان گرامی بهره کافی ببرند. شایان ذکر است که با ورود به قرن دهم تا نیمه قرن دوازدهم و ظهور سبک هندی و نیز مراجعت بسیاری از شعرای نامی ایران به هند، در این فصل نام برخی از شعرای هند که آثار ارزشمندی به فارسی خلق کرده‌اند، به عنوان نمونه در میان نام بزرگان شعر فارسی آورده شده است. و لذا ممکن است خوانندگان گرامی در حین مطالعه این عصر به نام برخی از شعرای نامی هند برخوردند که مختصراً به زندگی نامۀ ایشان اشاره شده، کسانی چون ناصر علی سر هندی. بیدل عظیم آبادی، آفرین لاهوری و... عزیزانی که مایل به اطلاع مفصل‌تر از زندگی این شعرای نامی (هند) باشند، می‌توانند از اثر ارزشمند دکتر صفا و یا تاریخ ادبیات ایران از همان مؤلف، اما تلخیص کشر محمد ترابی، بهره ببرند.

اما درباره ادب معاصر، که بیشترین بهره را از اثر فاخر و ارزشمند استاد محمدباقر برقی برد، به سبب کثرت ادیبان و شاعران ادب‌پرور و عزیز، با احترام به مقام و شأن و دانش و هنر تمام این عزیزان و بزرگواران، تنها آوردن و ذکر شرح حال برخی از ایشان مقدور بود و مجال ذکر احوال ما این بزرگان نبود، امیدوارم این بزرگواران بر بنده منت نهاده و پوزشم را پذیرا باشند. با آرزوی این که سعی این حقیر، مورد توجه و لطف ادیبان و ادب‌دوستان میهنم واقع گردد.

والسلام

۹۵/۱۲/۱